

Vleesvee: prijzen lager, Geiten: melkprijs onderuit, Schapen: saldo gelijk

Jakob Jager

Het inkomen op bedrijven met vleesrunderen stijgt vooral vanwege de akkerbouwactiviteiten. De geitenhouderij stond in 2010 in het teken van de Q-koorts. Hierdoor staan de resultaten onder druk. In de schapenhouderij verandert weinig.

Vleesrunderen: omzet 6% lager

Vleesrunderen worden veelal op bedrijven met andere takken gehouden. De omzet en aanwas van dit vee maakt gemiddeld maar een beperkt deel (circa 25%) uit van de totale opbrengsten, die vooral bestaan uit akkerbouwopbrengsten en uit opbrengsten van verbredingsactiviteiten. In 2010 daalde de prijs van de verkochte stieren, zoogkoeien en vrouwelijk weidevee (zie tabel 1). De totale omzet uit de rundveehouderij (verkopen minus aankopen) van de groep bedrijven met overwegend vleesvee komt uit op 40.000 euro en is iets afgenomen door lagere prijzen van het verkochte vleesvee. De opbrengsten uit de akkerbouw nemen door de prijsstijging van de aardappelen met 23.000 fors toe. De totale opbrengsten nemen hierdoor ook toe (+25.000) en komen uit op 186.000 euro. De voerkosten zijn in 2010 iets gestegen (+500 euro). De totale betaalde kosten nemen naar verwachting met 6.000 euro toe. Een en ander resulteert uiteindelijk in een inkomen dat vooral door de akkerbouwactiviteiten met 19.000 euro toeneemt (tabel 1).

Tabel 1	Prijzen, resultaten en inkomens van vleesveebedrijven		
	2008	2009	2010 (r)
<i>Prijs per stuk (euro)</i>			
Vee <1 jaar	660	730	640
Mannelijk vee 1-2 jaar	1.530	1.620	1.540
Overige koeien	1.430	1.580	1.540
<i>Per bedrijf (x 1.000 euro)</i>			
Aantal bedrijven	4.310	4.220	4.160
Aantal onbetaalde aje	1,16	1,18	1,18
Opbrengsten	162	161	186
vv. Omzet	33	43	40
Betaalde kosten en afschrijvingen	158	157	163
Inkomen uit bedrijf	6	5	24
<i>Idem per onbetaalde aje</i>	5	4	20
<i>Opbrengst per 100 euro kosten</i>	72	71	83
Bron: Informatienet.			

Geitenbedrijven: inkomen niet geruimde bedrijven onder druk

De melkgeitenbedrijven zonder besmetting met Q-koorts kregen te maken met extra hygiëne maatregelen en een vervoersverbod. Er mochten geen fokdieren naar andere bedrijven worden afgevoerd. Het vervoersverbod is half juli 2010 opgeheven en de afzet van lammeren en melkgeiten naar andere bedrijven weer op gang kwam.

Voor de gehele melkgeitensector geldt dit jaar een uitbreidingsverbod, waarbij het aantal dieren dat in november 2009 op het bedrijf aanwezig was als referentieaantal geldt. Veel bedrijven zullen dieren moeten verkopen om dit aantal niet te overschrijden. Door de ruimingen is er op de besmette bedrijven een groot tekort aan dieren. De marktprijzen van de dieren zijn daardoor hoog. De verkoop van dieren zal dit jaar op de niet besmette bedrijven voor extra inkomsten zorgen.

De ontwikkeling van de melkprijs baart dit jaar echter zorgen. Het aanbod van melk op de Nederlandse markt is door het aantal geruimde melkgeiten gedaald. Onder normale omstandigheden zou dit een positieve invloed hebben op de melkprijs, maar door de stijgende melkproductie in Frankrijk is de vraag vanuit dit land sterk teruggefallen. Hierdoor is de melkprijs dit jaar lager dan in 2009. Door de sterke melkprijsdaling wordt het inkomen aanzienlijk lager dan in 2009. Voor een bedrijf met gemiddeld 675 melkgevende geiten en een gemiddelde melkproductie van 900 kg per dier zal het inkomen in 2010 nog maar nauwelijks boven de nullijn uitkomen. Hierbij is er vanuit gegaan dat de melkprijs 6 cent onder het niveau van vorig jaar ligt en dat het bedrijf circa 65 extra dieren verkoopt. De kosten liggen dit jaar vrijwel op hetzelfde niveau als vorig jaar. In de tweede helft van het jaar zijn zowel de prijzen van het ruwvoer als het krachtvoer sterk gestegen waardoor de marges sterk onder druk staan.

Structuur melkgeitenbedrijven

Het aantal geiten op de geitenbedrijven is in 2010 in vergelijking met 2009 met gemiddeld 80 dieren afgenomen naar 814 dieren. Hiervan produceren er ruim 600 melk. Bijna 15% van de geitenbedrijven is biologisch. Aangezien de biologische geitenbedrijven gemiddeld kleiner zijn, is het aandeel biologische geiten ruim 9%. Er zijn 412 bedrijven met meer dan 50 geiten. Hiervan zijn tot dusverre 91 bedrijven met besmet met Q-koorts.

Tabel 2		Ontwikkeling aantal geiten en aantal bedrijven met geiten			
	2008	2009	2010	Mutatie (%)	
Aantal geitenbedrijven	361	359	367	+2,2	
Aantal geiten per bedrijf	817	895	814	-9,0	
Aandeel biologische geiten (%)	8,4	8,5	9,4		
Aantal melkgeiten per bedrijf	619	690	606	-12,2	
Bron: CBS-Landbouwtelling, gegevens 2010 zijn voorlopig.					

Schapenhouderij: saldo hoger door lagere voerkosten

Het aantal bedrijven met ooien is in 2010 met 2,7% minder sterk afgenomen dan gemiddeld. Het aantal ooien per bedrijf is in 2010 toegenomen (+4,4%). Dit was in 2008 en 2009 gedaald door de blauwtonguitbraken vanaf augustus 2006. In 2010 zijn zowel de slachtschapen als de slachtlammeren duurder (tabel 3). De opbrengsten nemen hierdoor toe.

De kosten van voer nemen na een aantal jaren te zijn gestegen met 2% af ondanks het duurdere ruwvoer. De overige directe kosten nemen toe door de invoering van de elektronische I&R. De totale toegerekende kosten per ooi stijgen hierdoor. Het saldo per ooi blijft 75 euro in 2010.

Tabel 3		Ontwikkeling van prijzen, hoeveelheden en saldo in de schapenhouderij (inclusief btw)		
	2008	2009	2010 (r)	Mutatie (%)
<i>Prijzen (euro)</i>				
Ooien, uitstoot (per stuk)	74	75	76	2
Overige schapen (per stuk)	81	82	84	2
Krachtvoer (per 100 kg)	28,65	24,70	24,00	-3
<i>Saldo per ooi (euro)</i>				
Opbrengsten	109	116	119	2
Voerkosten	23	22	22	-2
Overige toegerekende kosten	24	19	22	17
Saldo	62	75	75	0
Bron: Informatienet en Prijs-Informatie-Desk.				

Meer informatie:

LEI-rapport 2010-105 *Actuele ontwikkelingen van bedrijfsresultaten en inkomens in de land- en tuinbouw 2010*